

FIETS DE OUDHOLLANDSE PONTJESROUTE

De Oudhollandse pontjesroute rond het Alkmaarder- en Uitgeestermeer neemt je mee door een oer-Hollands decor van uitgestrekte weilanden, eeuwenoude molens en schilderachtige dorpjes. Hier ontvouwt zich een landschap dat zijn charme dankt aan de strijd tegen het water, met een geschiedenis die door elke kilometer heen sijpelt.

De route voert je langs de oevers van het Alkmaarder- en Uitgeestermeer, met een prachtig uitzicht over het water. Terwijl je fietst, hoor je het zachte ruisen van het riet en het vrolijke gekwetter van watervogels. Op een zonnige dag zie je (zeil)bootjes over het glinsterende water glijden, een vredig schouwspel dat je even doet vergeten waar je bent.

Verderop brengt de route je naar het Land van Leeghwater, een gebied dat ooit bestond uit uitgestrekte meren. Vanaf de Starnmeerdijk kijk je uit over groene weilanden waar koeien en schapen gemoedelijk grazen. Dit was ooit water, een idee dat bijna onwerkelijk lijkt als je het weidse landschap ziet. Het contrast tussen de droogmakerijen en de omliggende waterwegen vertelt een verhaal van vakmanschap.

Halverwege de route doemt het imposante Fort bij Spijkerboor op, onderdeel van de Hollandse Waterlinies en erkend als Unesco Werelderfgoed. Het fort, ooit een strategische schakel in de verdediging van Nederland, herinnert je aan een tijd waarin het water zowel vriend als vijand was. Hier kun je niet anders dan even stilstaan, niet alleen om het uitzicht te bewonderen, maar ook om de geschiedenis in je op te nemen.

De charme van deze route zit niet alleen in het landschap, maar ook in de dorpjes die je onderweg tegenkomt. In De Rijp, een van de mooiste dorpen van Nederland, lijkt de tijd stil te hebben gestaan. Smalle straatjes, historische gevels en knusse terrasjes nodigen uit tot een korte pauze. Het dorp ademt de sfeer van een rijk verleden, toen het nog een bloeiend vissersdorp was. Ook Graft is een pareltje, met zijn prachtige raadhuis, de Zerkenvloer en het kleinste snoepwinkeltje van Nederland. Hier proef je niet alleen snoep, maar ook de nostalgie van vervlogen tijden.

De pontjesroute is een ontdekkingsreis door een landschap vol verrassingen. Elk pontje dat je oversteekt, elk dorpje dat je ontdekt, draagt bij aan de beleving van dit unieke stukje Nederland. Stap op de fiets en laat je meevoeren door de rust, de historie en de schoonheid van het Alkmaarder- en Uitgeestermeer. 🍷

laagholland.com

TEKST: Renee Koopman/Bureau Toerisme Laag Holland FOTOGRAFIE: Bureau Toerisme Laag Holland

OP ONTDEKKINGSTOCHT IN HET LAND VAN **LEEHWATER**

*Het is alweer 450 jaar
geleden dat Jan Adriaensz
Leeghwater in het pittoreske
De Rijp werd geboren als
zoon van timmerman
Adriaan Symonszoon.
Wie had toen kunnen
vermoeden dat deze
molenmaker en
waterbouwkundige het
landschap zo ingrijpend
zou veranderen?*

Dankzij zijn meesterlijke inzichten en onstuitbare ambitie kunnen wij vandaag de dag genieten van een uniek stukje Nederland; het Land van Leeghwater. Een gebied doordrenkt van geschiedenis en innovatie, met bijzondere plekken die verhalen fluisteren uit het verleden. Plekken die je gewoon móét ontdekken!

De Rijp en Graft

Het charmante De Rijp, het geboortedorp van Jan Adriaensz Leeghwater, ademt de sfeer van de Gouden Eeuw. Dit dorp was ooit een van de rijkste nederzettingen in Laag Holland en dat is nog steeds te zien aan de statige kapiteins- en rederswoningen. Leeghwater's invloed is hier onmiskenbaar, bijvoorbeeld in het Raadhuis dat hij ontwierp. Ter nagedachtenis aan hem staat er een borstbeeld voor het raadhuis en hangt er een portret in de raadzaal. Wandel door de historische straatjes, bezoek de vele galeries en ateliers en laat je inspireren door de rijke cultuur.

Naast De Rijp ligt Graft, een van de oudste nederzettingen van het voormalige Schermereiland. In de 17^e eeuw was dit dorp een centrum van haringvangst en walvisvaart. Vandaag de dag herinneren de meer dan 45 rijks- en gemeentelijke monumenten, waaronder het prachtige renaissancistische Raadhuis, aan die glorie. Bijzonder is ook de zerkenvloer van de voormalige kerk, een historische plek met meer dan 157 grafstenen.

Museum in 't Houten Huis

Museum In 't Houten Huis, gelegen aan de Tuingracht 13 in De Rijp, is een verborgen parel waar het verhaal van de regio wordt verteld. Dit unieke museum neemt je mee op een reis door de geschiedenis van De Rijp, dat ooit een bloeiend centrum van walvisvaart en haringvisserij was. Je ontdekt hier oude zeekaarten, schilderijen, scheepsonderdelen en zelfs walvisbotten die de rijke maritieme geschiedenis tot leven brengen.

Op de begane grond worden thema's zoals haringvisserij en walvisvaart belicht, evenals de hennepverwerking, met een maquette van een touwslagerij en oude werktuigen. Een bijzondere bezienswaardigheid op de bovenverdieping van het museum is de levensechte opstelling van de werkkamer van Jan Adriaensz Leeghwater, inclusief een exemplaar van zijn beroemde 'Haarlemmermeer-boek'. Naast de vaste tentoonstelling organiseert het museum jaarlijks twee tijdelijke tentoonstellingen, die een dieper inzicht bieden in de lokale geschiedenis.

De Eilandspolder

Midden in het Land van Leeghwater ligt de Eilandspolder. Je kunt er nu misschien niks meer bij voorstellen, maar eeuwen geleden werd dit veeneiland omringd door het water van de grote meren – De Beemster en Schermer – en noemde men dit 'Het Schermereiland'. Jan Adriaensz Leeghwater was betrokken bij de drooglegging van deze meren. Nu het merendeel van het water is verdwenen bestaat dit beschermde natuurgebied van 1950 ha slechts een kwart uit water.

Dankzij de drassige en voedselrijke veenbodem is de Eilandspolder een paradijs voor diverse vogelsoorten waardoor vogelliefhebbers hier hun hart kunnen ophalen. Weide- en watervogels als de grutto, kievit, smient en wintertaling, maar ook zeldzame moerasvogels als de roerdomp en karekiet zijn hier een graag geziene gast. Natuurlijk is deze prachtige polder niet alleen een mooie plek voor vogelliefhebbers. Naast de vele vogelsoorten is het eeuwenoude, oer-Hollandse landschap een heerlijk gebied voor een rustgevende wandeling, fiets- of vaartocht.

De Schermmolens

Met behulp van maar liefst 52 molens werd het Schermeer tussen 1633 en 1635 drooggemalen. Het Schermeer was het laatste meer dat ingepolderd werd. Door de diepe en uitgestrekte omvang van het meer was dit een gedurfde onderneming. Toch slaagden de bedijkers erin om in slechts twee jaar tijd het 4 meter diepe en 4.726 hectare grote meer droog te malen.

In het open landschap van het Land van Leeghwater staan nog enkele van de molens die ooit werden gebruikt om meren droog te leggen. De drie molens bij Schermerhorn vormen de perfecte locatie om deze geschiedenis te herbeleven. Vooral de Museummolen brengt de 17^e eeuw tot leven. Hier krijg je inzicht in het dagelijks leven en werk van de mensen uit die tijd en leer je hoe slimme technieken de polderlandschappen vormgaven. Een bezoek aan deze molens voelt als een reis terug in de tijd.

Unesco Werelderfgoed De Beemster

Droogmakerij De Beemster, waar Leeghwater als toezichhouder aan verbonden was, is een prachtig voorbeeld van Hollands vindingrijkheid. Dit gebied, drooggelegd door meer dan 40 molens, werd in 1999 toegevoegd aan de Unesco Werelderfgoedlijst. Het geometrische ontwerp van de polder, dat na 400 jaar nog steeds zichtbaar is, maakt dit landschap uniek.

Maar De Beemster is meer dan geschiedenis. Het gebied staat ook bekend om zijn vruchtbare grond en zilte smaak, die streekproducten van uitzonderlijke kwaliteit voortbrengt. Van kleurrijke tulpen in het voorjaar tot sappige appels en pompoenen in de herfst, in De Beemster kun je het hele jaar door genieten van verse producten. Vergeet niet een lege boodschappentas mee te nemen en deze te vullen met het beste van De Beemster! 🍷

www.laagholland.com/land-van-leeghwater

TEKST:
Renee Koopman/Bureau Toerisme Laag Holland
FOTOGRAFIE:
Bureau Toerisme Laag Holland

